

*Όπως έχουμε διευκρινίσει και σε άλλες παρεμβάσεις μας την έννοια της αριστεράς την χρησιμοποιούμε με έναν εντελώς συμβατικό τρόπο.

του Βασίλη Λιόση

Οποιαδήποτε αποτίμηση των εκλογικών αποτελεσμάτων είναι απολύτως αναγκαίο να συνοδεύεται από τα αντίστοιχα κριτήρια. Διαφορετικά ο καθένας μπορεί να ελίσσεται όπως επιθυμεί και να προσαρμόζει τα αποτελέσματα σε αυτό που έχει προαποφασισμένο στο μυαλό του. Βεβαίως αυτό το τελευταίο μπορεί να επιτευχθεί και με την επιλογή συγκεκριμένων κριτηρίων. Για αυτό το λόγο θα επιχειρήσουμε να τα καθορίσουμε όσο πιο ορθολογικά και διαλεκτικά είναι δυνατόν.

Μερικές γενικές παραδοχές για τις εκλογές

Οι εκλογές με διαφορετικό τρόπο λειτουργούν για τα αστικά και μικροαστικά κόμματα και διαφορετικά για τα επαναστατικά. Για τους μεν πρώτους είναι το άπαν της δημοκρατίας (έτσι τουλάχιστον ισχυρίζονται· το τι πιστεύουν είναι άλλο θέμα), για τους δε δεύτερους ισχύουν (ή πρέπει να ισχύουν) τα εξής:

(1) Οι εκλογές είναι μια έκφανση της αστικής δημοκρατίας και υπόκεινται στη γενικότερη θεώρηση των κομμουνιστών για την αστική δημοκρατία. Δεν υπάρχουν αυταπάτες για το ρόλο τους αλλά αξιοποιούνται προς όφελος της ταξικής πάλης.

(2) Αυτό σημαίνει πως επιδιώκεται η μέγιστη κατάκτηση κοινοβουλευτικής δύναμης προκειμένου να αξιοποιηθεί για τους λαϊκούς αγώνες και το ξεσκέπασμα του ταξικού αντίπαλου. Με άλλα λόγια η κοινοβουλευτική πάλη και παρουσία είναι ένα στοιχείο της πολιτικής, όπου πολιτική με μαρξικούς όρους εννοούμε την ταξική πάλη.

(3) Τα εκλογικά αποτελέσματα δείχνουν σε σημαντικό βαθμό και την πολιτική και ιδεολογική επιρροή του κάθε κόμματος. Όταν ένα αντισυστημικό κόμμα δεν έχει θετικά αποτελέσματα και μάλιστα επί μακρόν και σε συνθήκες ομαλής αστικής δημοκρατίας και όχι σε καθεστώς εκτροπής της, δεν μπορεί να επικεντρώνει αποκλειστικά και μόνο στις αντικειμενικές δυσκολίες που έτσι κι αλλιώς είναι δεδομένες. Αν δεν μπορέσει να εντοπίσει τα υποκειμενικά

λάθη, τότε είναι καταδικασμένο στη στασιμότητα ή και στην εξαφάνιση, εκτός βεβαίως κι αν αποφασίσει να παίξει με τους όρους του συστήματος, οπότε και να γίνει μέρος του. Εν τέλει το εκλογικό αποτέλεσμα είναι σε ένα ορισμένο βαθμό επιδοκιμασία ή αποδοκιμασία της τακτικής και της στρατηγικής ενός κόμματος.

Με ποιες εκλογές συγκρίνουμε;

Το πρώτο είναι το πώς συγκρίνουμε ένα εκλογικό αποτέλεσμα. Συγκρίνουμε με τις προηγούμενες εκλογές ανεξάρτητα από το χαρακτήρα τους ή με ομοειδείς εκλογές; Θεωρούμε ότι δεν απαιτείται ισχυρή επιχειρηματολογία για να καταλάβουμε πως οι πολίτες δεν ψηφίζουν με τον ίδιο τρόπο σε βουλευτικές, ευρωεκλογές και δημοτικές-περιφερειακές. Στην πρώτη περίπτωση η ψήφος είναι «σκληρή», γίνεται κάπως πιο «εύκαμπτη» στη δεύτερη περίπτωση και «χαλαρώνει» αρκετά στην τρίτη (κυρίως στις δημοτικές και λιγότερο στις περιφερειακές). Όλα τα εκλογικά αποτελέσματα της μεταπολιτευτικής περιόδου, επιβεβαιώνουν αυτό το συμπέρασμα. Ασφαλώς δε μιλάμε για το πώς θα έπρεπε να ψηφίζει ο κόσμος αλλά για το πώς ψηφίζει.

Επομένως, όταν έχουμε για παράδειγμα βουλευτικές τότε αυτές θα πρέπει να συγκρίνονται με βουλευτικές. Αντίστοιχα τα αποτελέσματα των ευρωεκλογών με τα προηγούμενα των ευρωεκλογών και πάει λέγοντας. Υπάρχει όμως και μια ακόμη (σημαντική) λεπτομέρεια. Μιλώντας για βουλευτικές, αν οι προηγούμενες δεν ήταν από τις συνηθισμένες, αλλά ήταν εκλογές με δύο γύρους, λόγω της μη αυτοδυναμίας του πρώτου κόμματος, με ποιες από τις δυο πρέπει να γίνει η σύγκριση; Με τον πρώτο ή το δεύτερο γύρο; Όταν υπάρχουν δυο γύροι πιο γνήσια αποτύπωση των διαθέσεων, αποτελεί ο πρώτος γύρος (όσο μπορεί να είναι γνήσια μια αποτύπωση διαθέσεων και ιδεολογικών και πολιτικών τοποθετήσεων σε μια εκλογική αναμέτρηση). Στο δεύτερο γύρο αυξάνουν τα εκβιαστικά διλήμματα και πλήθος ψηφοφόρων λειτουργεί με τη λογική του λιγότερου κακού ή με τιμωρητική διάθεση για αυτόν που δε θέλει να βγει κυβέρνηση. Οι ψήφοι, λοιπόν, σε αυτή την περίπτωση έχουν πιο πρόσκαιρο χαρακτήρα σε σχέση με τον πρώτο γύρο. Ο δεύτερος γύρος είναι μια εκλογική αναμέτρηση ειδικών συνθηκών. Κοντολογίς, η σύγκριση πρέπει να γίνεται με τον πρώτο κι όχι με το δεύτερο γύρο. Άλλωστε ας μην ξεχνάμε πως η χρονική απόσταση μεταξύ δυο εκλογικών γύρων όπου ο δεύτερος είναι επαναληπτικός, είναι πολύ μικρή για να θεωρήσει κάποιος ότι υπήρξε ριζική μεταστροφή ή θεαματική απώλεια των ψηφοφόρων για ένα κόμμα [1].

Λαμβάνουμε υπόψη μας μόνο τους αριθμούς;

Σε όλα τα παραπάνω δε σταθήκαμε μονοσήμαντα στα αριθμητικά δεδομένα αλλά εισάγαμε

δύο ποιοτικά στοιχεία (χαρακτήρας εκλογών και πρώτος γύρος σε περίπτωση διπλής εκλογικής αναμέτρησης). Ας δούμε ακόμη μερικές ποιοτικές παραμέτρους. Μπορεί αν γίνει σύγκριση ανάμεσα σε ομοειδείς εκλογές, το ποσοστό ενός κόμματος στις τελευταίες εκλογές να έχει ανέβει και να θεωρηθεί αποτυχία; Ή αντίστροφα να έχει κατέβει και να θεωρηθεί μερική επιτυχία; Όσο κι αν ακούγεται παράδοξο η απάντησή μας είναι καταφατική. Για να καταλήξει κάποιος σε ένα τέτοιο φαινομενικά αντιφατικό συμπέρασμα θα πρέπει να λάβει υπόψη του το κοινωνικό περιβάλλον και την ιστορική συγκυρία εντός των οποίων διεξήχθησαν οι εκλογές. Για παράδειγμα υπάρχουν παράγοντες που πρέπει να ληφθούν πολύ σοβαρά υπόψη, όπως: αν οι εκλογές διεξάγονται μέσα σε περίοδο οικονομικής κρίσης και μάλιστα οξείας ή αν διεξάγονται σε περίοδο σταθερότητας ή και σε περίοδο «παχιών αγελάδων». Αν διεξάγονται σε συνθήκες πολιτικής κρίσης, όπου μάλιστα τα μέχρι τότε δεδομένα και οι σταθερές καταρρέουν με πάταγο ή αν υπάρχει μια παγιωμένη πολιτική κατάσταση δίχως ρηγματώσεις στο κυρίαρχο πολιτικό σκηνικό. Αν ένα κόμμα προέρχεται από διάσπαση ή συνενώσεις. Αυτές είναι μερικές πολύ σοβαρές παράμετροι που πρέπει κάποιος να πάρει υπόψη του προτού σταθεί σε «στεγνά» νούμερα και αποφανθεί για το θετικό ή αρνητικό αποτέλεσμα εκείνου ή του άλλου κόμματος.

Θα επιχειρήσουμε παρακάτω μία προσέγγιση των ποσοστών του ΣΥΡΙΖΑ, του ΚΚΕ και της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, εφαρμόζοντας όσο είναι δυνατό πιο πιστά τα κριτήρια που έχουμε αναφέρει.

ΚΚΕ: Τάση επανασυσπείρωσης;

Η ηγεσία του ΚΚΕ σε κάποιες από τις εκλογικές αναμετρήσεις των τελευταίων ετών, έχει επιλέξει ένα συγκεκριμένο τρόπο σύγκρισης των αποτελεσμάτων, προκειμένου να αποδεικνύει πως υπάρχει μια τάση επανασυσπείρωσης [2].

Ας δούμε, όμως, πώς συγκρίνει η ηγεσία του ΚΚΕ με αφορμή τις περσινές ευρωεκλογές: *«Η ΚΕ εκτιμά ότι σωστά κρίνουμε το αποτέλεσμα με βασικό μέτρο σύγκρισης τις εκλογές του Ιούνη του 2012, αφού κάθε φορά κρίνεις τα αποτελέσματα της συμμετοχής στις αστικές εκλογές με βάση τις εξελίξεις, τις συγκεκριμένες συνθήκες. Εξάλλου το μέτρο σύγκρισης δεν μπορεί να είναι διαφορετικό για το ΚΚΕ και διαφορετικό για τα άλλα κόμματα»* [3].

Η παραπάνω διαπίστωση έχει τρία σοβαρά προβλήματα. Το πρώτο είναι πως κάνει σύγκριση ανάμεσα σε μη ομοειδείς εκλογές. Το δεύτερο είναι πως θεωρητικοποιεί αυτόν τον τρόπο σύγκρισης με απόλυτο τρόπο λέγοντας πως η σύγκριση γίνεται με βάση τις εξελίξεις. Αυτό είναι σε γενικό θεωρητικό επίπεδο είναι σωστό, αλλά μπορεί μέσα στη γενικότητα του να μετατραπεί σε «λάστιχο» και κάθε φορά οι εξελίξεις να κρίνονται αρκούτως σοβαρές ώστε

να γίνονται βολικές συγκρίσεις. Άλλωστε το 2014 που πραγματοποιήθηκαν με διαφορά μιας εβδομάδας ευρωεκλογές και περιφερειακές, τα ποσοστά του ΚΚΕ διέφεραν, αφού στις πρώτες έλαβε 6,1% και στις δεύτερες έλαβε 8,5%. Η διαφορά της μιας εβδομάδας και τα διαφορετικά εκλογικά αποτελέσματα υπογραμμίζουν το γεγονός ότι οι ψηφοφόροι -τουλάχιστον ένα μέρος τους- δεν αποφασίζουν με τα ίδια κριτήρια. Το τρίτο είναι πως η ΚΕ του ΚΚΕ δεν επιθυμεί να γίνονται συγκρίσεις με άλλο μέτρο για το ΚΚΕ και με άλλο για τα αστικά κόμματα. Πρόκειται για μια καινοφανή άποψη. Αν δηλαδή τα αστικά κόμματα αποφασίσουν να κάνουν μία σύγκριση με τρόπο αντεπιστημονικό και εντελώς καιροσκοπικό, πράγμα το οποίο κατά κανόνα κάνουν, η ΚΕ πρέπει να ακολουθήσει αυτή την τακτική;

Όλη αυτή η θεώρηση της ΚΕ είναι απολύτως προβληματική και γεννά σοβαρές αντιφάσεις. Ας τις δούμε στην πράξη:

Παράδειγμα 1ο: Στις περιφερειακές εκλογές του 2010 εκτιμήθηκε πως *«Σε σύγκριση με τις εθνικές εκλογές του 2009, σημειώνεται αύξηση των ψήφων κατά 75.000. Το ποσοστό προσεγγίζει το 11%, δηλαδή αυξάνεται κατά 3,3%»* [4]. Σε αυτή την περίπτωση η ηγεσία του ΚΚΕ αποφάσισε να συγκρίνει ποσοστά περιφερειακών με βουλευτικές, μια πολύ βολική σύγκριση αφού η χαλαρότερη ψήφος στις περιφερειακές σε σχέση με τις βουλευτικές, επιτρέπει (αυθαίρετα) το συμπέρασμα εκλογικής ανόδου.

Παράδειγμα 2ο: **Στη συνέχεια η ηγεσία του ΚΚΕ, ήταν απολύτως ασυνεπής (σύμφωνα πάντα με τη δική της μέθοδο) αφού, όταν πραγματοποιήθηκαν οι βουλευτικές εκλογές του 2012 δεν έκανε ως όφειλε τη σύγκριση με τις περιφερειακές του 2010.** Αντιθέτως έκανε μια βολική σύγκριση με τις προηγούμενες βουλευτικές, εκτιμώντας ότι το κόμμα παρουσίασε μια μικρή άνοδο [5].

Παράδειγμα 3ο: Η επόμενη εκλογική αναμέτρηση ήταν οι ευρωεκλογές του 2014. Το λογικό θα ήταν να συγκρίνει κάποιος με τις προηγούμενες ευρωεκλογές. Αντί αυτού η ηγεσία του ΚΚΕ αποφάσισε να συγκρίνει με τις προηγούμενες βουλευτικές εκλογές και μάλιστα με τις εκλογές του Ιουνίου του 2012 και όχι του Μαΐου, οπότε σύγκρινε με το χαμηλό ποσοστό του 4,5% με το ποσοστό των ευρωεκλογών το 6,1% [6].

Παράδειγμα 4ο: Αν η ηγεσία του ΚΚΕ ήθελε να έχει ενιαία κριτήρια σύγκρισης θα έπρεπε το πρόσφατο αποτέλεσμα των βουλευτικών να το συγκρίνει με αυτό των ευρωεκλογών του 2014, αφού όπως συχνά αναφέρεται οι ευρωεκλογές και οι δημοτικές αποκτούν όλο και πιο έντονο πολιτικό χαρακτήρα. Ωστόσο, καμία τέτοια σύγκριση δεν έγινε, αφού αυτό θα οδηγούσε στο συμπέρασμα πως το ΚΚΕ απώλεσε 0,6% του ποσοστού του εκλογικού σώματος

[7]. Η σύγκριση έγινε με το δεύτερο γύρο των βουλευτικών του 2012, οπότε διαπιστώθηκε και πάλι μια τάση επανασυσπείρωσης (όπως και στις ευρωεκλογές του 2014).

Ανακεφαλαιώνουμε: το 2010 οι περιφερειακές συγκρίθηκαν με βουλευτικές, το 2012 οι βουλευτικές του πρώτου γύρου συγκρίθηκαν με βουλευτικές, το 2014 οι ευρωεκλογές συγκρίθηκαν με τις βουλευτικές του 2012 του δεύτερου γύρου και τέλος οι βουλευτικές του 2015 συγκρίθηκαν με τις βουλευτικές του 2014 και πάλι του δεύτερου γύρου. Ποιο είναι το συμπέρασμα, λοιπόν, από τον τρόπο που συγκρίνει η ηγεσία του ΚΚΕ; Το συμπέρασμα είναι ότι συγκρίνει κατά πως την βολεύει. Αλλά αυτή η μέθοδος είναι μορφή ομοιομορφισμού και μέθοδος που υιοθετούν αστικά και μικροαστικά κόμματα. Χαρακτηριστικό των επαναστατικών κομμάτων πρέπει να είναι η αλήθεια και η καλλιέργεια επαναστατικής συνείδησης στα κομματικά μέλη και προφανώς η επιλεκτική σύγκριση δε συμβάλλει σε αυτή την κατεύθυνση.

Ας δούμε, λοιπόν, ποια κατά τη γνώμη μας είναι η αποτίμηση των εκλογικών αποτελεσμάτων που αφορούν στο ΚΚΕ. Επιμένουμε: η σύγκριση πρέπει να είναι ανάμεσα σε ομοειδείς εκλογές. Αν πρόκειται για βουλευτικές η σύγκριση με τις προηγούμενες, εφόσον είχαν προηγηθεί δυο γύροι, πρέπει να είναι με τον πρώτο γύρο που αποτυπώνει πιστότερα τις προτιμήσεις των ψηφοφόρων. Έτσι, το 5,5% που έλαβε το ΚΚΕ στις τελευταίες βουλευτικές συνιστά πτώση και μάλιστα μεγάλη σε σχέση με τις εκλογές του Μαΐου του 2012 όπου το ΚΚΕ έλαβε 536.072 ψήφους και 8,48%. Αυτό σημαίνει ότι το ποσοστό του ΚΚΕ έπεσε κατά 3% και έχασε σχεδόν 200.000 ψήφους. Βεβαίως, η απώλεια του 3% αφορά στο συνολικό ποσοστό των ψηφισάντων. Αν δούμε την απώλεια του ποσοστού επί του ποσοστού που είχε το ΚΚΕ, τότε η απώλεια είναι της τάξης του 35% (=3/8,5, δηλαδή μείωση ποσοστού προς αρχικό ποσοστό). Είναι πολύ διαφορετικό ένα κόμμα που η δύναμή του είναι 40% να χάνει 3% κι άλλο ένα κόμμα που έχει 8,5% να χάνει πάλι 3%.

Το ποσοστό που σημείωσε σε αυτές τις εκλογές του ΚΚΕ είναι το τρίτο χειρότερο της μεταπολιτευτικής περιόδου **[8]**. Μάλιστα είναι μόλις μια ποσοστιαία μονάδα πάνω από το χειρότερο 4,54% του 1993 που επιτεύχθηκε έπειτα από τη διάσπαση με τη δεξιά ομάδα που αποτέλεσε βασικό κορμό για το Συνασπισμό, ενώ η διαφορά σε απόλυτους αριθμούς είναι αρκετά μικρή. Το 1993 έλαβε 313.001 ψήφους και στις πρόσφατες του 2015 έλαβε 338.053. επομένως η διαφορά είναι μόνο 25.052 ψήφοι. Με άλλα λόγια το ποσοστό του ΚΚΕ γύρισε 19 χρόνια πίσω (το ποσοστό του 1996 ήταν 5,6%). Αυτό που επιβεβαιώνεται, λοιπόν, δεν είναι κάποια τάση επανασυσπείρωσης, αλλά μια τάση καθόδου. Αν όλα αυτά τα στοιχεία συνιστούν τάση επανασυσπείρωσης, τότε οι λέξεις χάνουν το νόημά τους. Σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να μην ανησυχεί κανείς όταν το ΚΚΕ βρίσκεται εκλογικά πίσω από

τους ναζί αλλά και πίσω από αυτό το θλιβερό μórφωμα που λέγεται Ποτάμι.

Καταθέτουμε όμως και μερικά επιπλέον στοιχεία που είναι ένας συνδυασμός ποσοτικών και ποιοτικών παραμέτρων. Το 2008 είναι η χρονιά έναρξης της κρίσης. Το τι ακολούθησε είναι λίγο πολύ γνωστό. Ποσοστά ανεργίας που μόνο με περιόδους σε πόλεμο συγκρίνονται, ένας στους τρεις πολίτες κάτω από το όριο φτώχειας, χιλιάδες αυτοκτονίες, τεράστια αιμορραγία νεολαίας στο εξωτερικό, διόγκωση του δημόσιου και ιδιωτικού χρέους, διάλυση των εργασιακών σχέσεων και άνευ προηγουμένου αφαίμαξη της εργατικής τάξης. Και αναρωτιέται κανείς: Αν δεν μπορεί ένα κομμουνιστικό κόμμα να καρπωθεί την κοινωνική δυσαρέσκεια σε μια τέτοια φάση, στην οξύτερη καπιταλιστή κρίση μετά το 1929, πότε ακριβώς προσμένει να την καρπωθεί; Και ακόμη: Από την έναρξη της κρίσης κι έπειτα ο παλιός δικομματισμός από τα ποσοστά του 85% έφτασε λίγο πάνω από το 30% με άλλα λόγια έχασε το 50% του εκλογικού σώματος. Κι όμως! Το ΚΚΕ όχι μόνο δεν κέρδισε τίποτα από αυτή την εκλογική κατάρρευση, αλλά βρίσκεται σε πτωτική πορεία. Αλλά όπως με διάφορους τρόπους έχουν δηλώσει τα στελέχη πρώτης γραμμής του ΚΚΕ, η λαϊκή ανταπόκριση δεν είναι πρόβλημα του ΚΚΕ αλλά του ίδιου του λαού. Λίγο πριν τις εκλογές ο γραμματέας του ΚΚΕ, Δημήτρης Κουτσούμπας, έδωσε συνέντευξη στο action24. Σε ερώτηση του δημοσιογράφου «γιατί δεν καρπώνεστε τη δυσαρέσκεια», η απάντηση ήταν αφοπλιστική: «ρωτήστε το λαό (!)» **[9]**.

Αν κάποιος θεωρεί πως τα κριτήρια που θέτουμε είναι στρεβλά και τα συμπεράσματα μας αιωρούμενα, τότε ας σκεφτούμε το εξής. Αν δε σχηματιζόταν κυβέρνηση και πηγαίναμε σε δεύτερο γύρο εκλογών τι εκλογικό αποτέλεσμα θα πετύχαινε το ΚΚΕ; Πιστεύει κάποιος στα αλήθεια ότι το 5,5% θα γινόταν μεγαλύτερο ή μήπως ότι υπήρχε πιθανότητα το ΚΚΕ να μην εισέλθει στη βουλή; Και τότε κατά πόσο θα ίσχυαν τα περί επανασυσπείρωσης;

Πάντως, επιγραμματικά θα λέγαμε πως το ΚΚΕ αδυνατεί να «κερδίσει πόντους» στο λαό εξαιτίας της νεοτροτσκιστικής στροφής που έκανε τα τελευταία χρόνια η ηγεσία του: α) ταύτισε την τακτική με τη στρατηγική μιλώντας παντού και πάντα για λαϊκή εξουσία και λαϊκή οικονομία, δηλαδή για τη δικτατορία του προλεταριάτου, β) υιοθέτησε την ανεκδιήγητη θέση περί ιμπεριαλιστικής Ελλάδας και κατακεραύνωσε όποιον μίλαγε για οικονομικά και πολιτικά εξαρτημένη Ελλάδα, γ) δημιούργησε σε σειρά εργασιακών χώρων τα λεγόμενα κόκκινα σωματεία χρησιμοποιώντας την οπαδική λογική «μόνος μου και όλοι σας», δ) απεμπόλησε την ηρωική ιστορία του κόμματος θεωρώντας πως η τακτική του ΚΚΕ στην κατοχή και η δημιουργία του ΕΑΜ ήταν δεξιός ομορτισμός, ε) αντιμετώπισε κάθε κριτική φωνή στο εσωτερικό του είτε με διαγραφές είτε με λαιδορίες και λάσπη, είτε και με συνδυασμό τους, στ) παραβίασε κατ' επανάληψη καταστατικό και πρόγραμμα, ζ) απέρριψε το

στόχο για τη δημιουργία ενός Αντιιμπεριαλιστικού Αντιμονοπωλιακού Δημοκρατικού Μετώπου, η) δεν κατέθεσε ένα άμεσο πολιτικό-οικονομικό πρόγραμμα που θα απαντούσε στην κρίση **[10]**. Αν υπάρχει κάτι που δεν έχει περιθωριοποιήσει ακόμη το ΚΚΕ, αυτό είναι οι ιστορικοί του δεσμοί με το λαό που έχουν βάθος στο χρόνο. Αλλά και για αυτό υπάρχει ημερομηνία λήξης. Αργά ή γρήγορα τα πράγματα (και δε μιλάμε μόνο για την εκλογική του επιρροή) θα γίνουν πιο δύσκολα.

ΑΝΤΑΡΣΥΑ: Θετικό αποτέλεσμα;

Σύμφωνα με το δελτίο τύπου της ΚΣΕ της ΑΝΤΑΡΣΥΑ «Το αποτέλεσμα της πολιτικής συνεργασίας ΑΝΤΑΡΣΥΑ ΜΑΡΣ είναι θετικό. Υπήρξε διπλασιασμός σε σχέση με τις εκλογές του Ιούνη του 2012. Το αποτέλεσμα της πολιτικής συνεργασίας αντανάκλα την επίδραση του άλλου δρόμου της ρήξη και της σύγκρουσης με το χρέος, το ευρώ, την ΕΕ, τις δυνάμεις του κεφαλαίου, που άλλωστε είναι πιο σημαντική από αυτό που καταγράφεται εκλογικά. Αποτύπωσε την διαμαρτυρία και την προειδοποίηση ενός αριστερού κόσμου απέναντι στη δεξιά στροφή του ΣΥΡΙΖΑ. Η πολιτική συνεργασία έδωσε πρόσθετη δυναμική στο εκλογικό αποτέλεσμα και δίνει ώθηση στην προοπτική συνέχισης και εμβάθυνσης του εγχειρήματος. Συνολικά το αποτέλεσμα μας δίνει τη δύναμη να συνεχίσουμε να παρεμβαίνουμε με μεγαλύτερη αποφασιστικότητα και την επόμενη μέρα».

Κατ' αρχάς πρέπει να διευκρινίσουμε πως η απόφαση κοινής εκλογικής καθόδου από την ΑΝΤΑΡΣΥΑ και το ΜΑΡΣ ήταν ένα θετικό βήμα που πρέπει να συνεχιστεί και μετά τις εκλογές **[11]**. Θα δοκιμαστεί (ή πρέπει να δοκιμαστεί) στο κίνημα, στους εργασιακούς και νεολαιίστικους χώρους, στους λαϊκούς αγώνες. Αν αυτό δε συμβεί, τότε το σχήμα θα είναι θνησιγενές και θα φαντάζει ως μία ευκαιριακή εκλογική συμμαχία που συγκροτήθηκε προς άγρα ψήφων.

Η παραπάνω κρίση περί «θετικού βήματος» δε σημαίνει ότι λειτουργεί αποτρεπτικά για τις όποιες κριτικές επισημάνσεις. Η ανακοίνωση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ επαναλαμβάνει το λάθος της ηγεσίας του ΚΚΕ, αφού συγκρίνει το αποτέλεσμα των τελευταίων βουλευτικών εκλογών με το δεύτερο και όχι με τον πρώτο γύρο.

Πώς αποτιμάται τελικά η εκλογική επίδοση των ΑΝΤΑΡΣΥΑ-ΜΑΡΣ; Υπάρχουν διάφοροι τρόποι να διατυπώσει κάποιος ένα συμπέρασμα και με λεκτικά τεχνάσματα να αλλάξει το νόημα. Για παράδειγμα στην περίπτωση των ΑΝΤΑΡΣΥΑ-ΜΑΡΣ θα μπορούσε να πει: α) Αν και το αποτέλεσμα είναι πολύ καλύτερο από τις επιδόσεις της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς των τελευταίων ετών, είναι πολύ μακριά από τις ανάγκες του κινήματος και από αυτό που θα

θέλαμε ή β) αν και το αποτέλεσμα είναι πολύ μακριά από τις ανάγκες του κινήματος και από αυτό που θα θέλαμε, είναι τελικά θετικό.

Η αντιστροφή των δυο προτάσεων αλλάζει δραματικά το πολιτικό συμπέρασμα. Στην πρώτη περίπτωση υπογραμμίζεται η αδυναμία να εκφραστεί η λαϊκή δυσαρέσκεια μέσα από τα ψηφοδέλτια των ΑΝΤΑΡΣΥΑ-ΜΑΡΣ, ενώ στη δεύτερη περίπτωση υπερτονίζεται ότι το αποτέλεσμα ήταν θετικό. Πού βρίσκεται η αλήθεια;

Η επίδοση του πρώτου γύρου των βουλευτικών εκλογών το 2012 για την ΑΝΤΑΡΣΥΑ ήταν για τα δεδομένα του χώρου σχετικά ελπιδοφόρα. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ έλαβε 75.439 ψήφους και 1,19%. Το ποσοστό ήταν αξιοπρόσεκτο, αφού αναζητώντας κάποιος τις παλιότερες εκλογικές αναμετρήσεις παρατηρεί ότι: το 2004 η ΜΕΡΑ και η Αντικαπιταλιστική Συμμαχία έλαβαν κάτι λιγότερο από 20.000 ψήφους. Στις εκλογές του 2007 η ΜΕΡΑ μαζί με το ΕΝΑΝΤΙΑ έλαβαν κάτι παραπάνω από 22.000 ψήφους. Τέλος στις εκλογές του 2009 η ΑΝΤΑΡΣΥΑ στην πρώτη της εμφάνιση έλαβε κάτι λιγότερο από 25.000 ψήφους. Επομένως στις πρώτες εκλογές του 2012 υπήρξε μια διακριτή άνοδο, πάντα μιλώντας για τα δεδομένα του χώρου, αφού οι ψήφοι τριπλασιάστηκαν. Μάλιστα αν ίσχυε η απλή αναλογική η ΑΝΤΑΡΣΥΑ θα εξέλεγε 4 βουλευτές. Ωστόσο στις δεύτερες εκλογές του 2012, η πτώση υπήρξε θεαματική. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ απώλεσε περίπου 55.000 ψήφους. Στις πρόσφατες εκλογές η ΑΝΤΑΡΣΥΑ-ΜΑΡΣ έλαβε περίπου 40.000 ψήφους απαλύνοντας κάπως τις απώλειες του 2012.

Και για την ΑΝΤΑΡΣΥΑ ισχύουν σχεδόν τα ίδια όπως και για το ΚΚΕ. Μέσα σε συνθήκες βαθιάς κρίσης δεν μπόρεσε να κάνει το άλμα, ούτε το εκλογικό ούτε το κινηματικό. Ας δούμε το γιατί: α) η συγκρότηση της συμμαχίας έγινε κυριολεκτικά την τελευταία στιγμή. Ο συνδυασμός δεν πρόλαβε καλά καλά να γίνει γνωστός, β) υπάρχουν αμφισημίες στον πολιτικό λόγο της ΑΝΤΑΡΣΥΑ-ΜΑΡΣ με κορυφαίο παράδειγμα το χαρακτήρα του μεταβατικού προγράμματος, γ) μερικά στελέχη της ΑΝΤΑΡΣΥΑ έβγαλαν ένα φιλοσυριζαϊκό προφίλ μέσω σχετικής αρθρογραφίας κι ενέτειναν τις συγχύσεις σχετικά με το ρόλο και τη φύση του ΣΥΡΙΖΑ και δ) στις οργανώσεις της ΑΝΤΑΡΣΥΑ υπήρξαν συζητήσεις που ανέδειξαν σοβαρές διαφορές. Ένα τμήμα της δε συμφώνησε με την εκλογική σύμπραξη και αν και ήταν μειοψηφικό δεν ήταν αμελητέο. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δόθηκαν στη δημοσιότητα η απόφαση της ΚΣΕ που πρότεινε την εκλογική σύμπραξη, εγκρίθηκε με ποσοστό 65% και απορρίφθηκε με ποσοστό 31% από τις οργανώσεις της ΑΝΤΑΡΣΥΑ [12]. Αυτό μπορεί να μη σημαίνει πως η ΑΝΤΑΡΣΥΑ είναι διχοτομημένη, αλλά πως υπάρχει σοβαρό πρόβλημα ενιαίας πολιτικής αντίληψης στις γραμμές της, κάτι που λογικά τις στοίχισε και εκλογικά. Είναι χαρακτηριστική η μετεκλογική εκτίμηση του ΣΕΚ (δύναμης που αντιτάχθηκε στη συνεργασία) που δείχνει τις σοβαρές διαφορές ανάμεσα στις δυνάμεις της ΑΝΤΑΡΣΥΑ: «Οι

συνθήκες μέσα στις οποίες δώσαμε την εκλογική μάχη επιβαρύνθηκαν και από την αιφνιδιαστική εκλογική συνεργασία με τη Μετωπική Αριστερή Συμπόρευση. Πολλοί σύντροφοι και συντρόφισσες της ΑΝΤΑΡΣΥΑ είχαν δικαιολογημένα την απορία για την παρουσία υποψηφίων που αμφισβητούσαν ακόμη και σε επίσημες προεκλογικές εμφανίσεις βασικές αντικαπιταλιστικές επιλογές όπως την ολική διαγραφή του χρέους. Η τακτική Συνδιάσκεψη της ΑΝΤΑΡΣΥΑ που αναβλήθηκε λόγω των εκλογών θα έχει να αντιμετωπίσει και τέτοια ζητήματα. Το κυρίαρχο καθήκον, όμως, της Συνδιάσκεψης θα είναι να εξοπλίσει όλο το δυναμικό της αντικαπιταλιστικής αριστεράς για τα νέα καθήκοντα που έχουν αναδειχθεί μετά τη νίκη τη Αριστεράς» [13]. Ομοίως η έτερη τροτσικιστική οργάνωση ΟΚΔΕ Σπάρτακος εκτιμά πως «Η συμπόρευση με τη ΜΑΡΣ είναι σαφές ότι δεν προσέδωσε εκλογική δυναμική. Το κόστος της προγραμματικής υποχώρησης σε σοβαρότατα θέματα, όπως αυτό της εξουσίας των εργαζομένων, δεν είχε καν εκλογικά οφέλη» [14].

Οι παραπάνω εκτιμήσεις των δυο τροτσικιστικών οργανώσεων είναι εμβαπτισμένες στο πνεύμα του σεχταρισμού και του δογματισμού. Και μάλλον είναι υπερβολικό, για να μη χρησιμοποιήσουμε κάποιον άλλο άκομψο προσδιορισμό, κάποιοι που στο παρελθόν ψήφιζαν ΠΑΣΟΚ χρησιμοποιώντας μάλιστα το Λένιν, να παραδίδουν σήμερα μαθήματα επαναστατικότητας. Το μη ικανοποιητικό εκλογικό αποτέλεσμα των ΑΝΤΑΡΣΥΑ-ΜΑΡΣ δεν είναι αποτέλεσμα της εκλογικής σύμπραξης. Πρόκειται για μια απολύτως αυθαίρετη εκτίμηση. Η πίεση από το ΣΥΡΙΖΑ ήταν τεράστια και όσοι πρώην ψηφοφόροι της ΑΝΤΑΡΣΥΑ δεν την ψήφισαν αυτή τη φορά, δεν οφείλεται στις λεγόμενες προγραμματικές εκπτώσεις της. Άλλωστε η ίδια πίεση ασκήθηκε και στο ΚΚΕ που δεν κάνει «προγραμματικές εκπτώσεις». Η μη πραγματοποίηση της εκλογικής σύμπραξης πιθανώς να σήμαινε περαιτέρω εκλογική συρρίκνωση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ.

Πρέπει να είμαστε ειλικρινείς. Οι επαναστάτες οφείλουν να κοιτάνε την πραγματικότητα κατάματα, ιδίως όταν αυτή δεν είναι πολύ ευχάριστη. Αν αρνούνται να το κάνουν, τότε δε θα μπορέσουν να δουν τα αίτια μιας εκλογικής επίδοσης ή ενός υπό εξέταση φαινομένου εν γένει. Δε θα κάνουν ποτέ ειλικρινή αυτοκριτική, δε θα βρουν ποτέ τα «κλειδιά» διόρθωσης μιας πολιτικής. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ ενώ έχει κάνει βήματα σε θετική κατεύθυνση, ακόμη δεν τολμά [15]. Η λογική του «αριστερόμετρου» πρέπει να εγκαταλειφτεί. Το ΚΚΕ λόγω της πολιτικής που έχει υιοθετήσει τα τελευταία χρόνια άφησε ένα μεγάλο κενό και δυστυχώς φρόντισε να το καλύψει ο ΣΥΡΙΖΑ [16].

ΣΥΡΙΖΑ: Αρκεί η εκλογική επιτυχία;

Κανείς λογικός άνθρωπος δεν μπορεί να αρνηθεί πως ο μεγάλος κερδισμένος των εκλογών

υπήρξε ο ΣΥΡΙΖΑ. Οι λόγοι είναι απλοί: Πρώτον, για πρώτη φορά στην ελληνική ιστορία ένα κόμμα που αποτελεί τη μετεξέλιξη του ελληνικού ευρωκομμουνισμού έλαβε ποσοστό άνω του 36%. Σε όλα τα προηγούμενα χρόνια το ΚΚΕ Εσωτερικού, η ΕΑΡ, ο Συνασπισμός μετά τη διάσπαση του 1991 και ο ΣΥΡΙΖΑ μέχρι και πριν το 2012, σημείωναν μονοψήφια ποσοστά. Δεύτερον, δεν είναι μόνο το αρκετά μεγάλο ποσοστό που έλαβε αλλά και το γεγονός ότι μέχρι πριν από λίγα χρόνια πάλευε με το όριο του 3%. Ενδεικτικά αναφέρουμε πως στις εκλογές του 2009 ο ΣΥΡΙΖΑ έλαβε μόλις το 4,6%. Αυτό σημαίνει ότι οκταπλασίασε τη δύναμή του μέσα σε διάστημα έξι ετών. Τρίτον, σε σχέση με τις εκλογές του Μαΐου 2012 ο ΣΥΡΙΖΑ υπερδιπλασίασε το ποσοστό του. Τέταρτον, ο ΣΥΡΙΖΑ δε βγήκε απλώς πρώτος αλλά σχημάτισε κυβέρνηση.

Πώς ερμηνεύεται αυτή η εντυπωσιακή άνοδος; Πρώτον, από ιδεολογική άποψη ο ΣΥΡΙΖΑ ήταν πιο συγγενικός με το καταρρέον ΠΑΣΟΚ, χωρίς αυτό να σημαίνει από την πλευρά μας την πλήρη ταύτισή τους. Ο κόσμος που εγκατέλειπε το ΠΑΣΟΚ πιο εύκολα πήγαινε στο ΣΥΡΙΖΑ παρά σε άλλους σχηματισμούς. Δεύτερον, αξιοποίησε το κενό που άφησε το ΚΚΕ και για το οποίο μιλήσαμε λίγο παραπάνω. Το ΚΚΕ αρνήθηκε πεισματικά να θέσει ζητήματα εθνικής ανεξαρτησίας, στοιχείο πρωτοφανές για την ιστορία του, φοβούμενο μη λερώσει την ταξική καθαρότητα του πολιτικού του λόγου. Ο ΣΥΡΙΖΑ δε δίστασε να χρησιμοποιήσει αντιγερμανικό και αντιμερκελικό λόγο και βρήκε ευήκοα ώτα σε μεγάλα τμήματα του πληθυσμού. Τρίτον, μεγάλο ρόλο έπαιξε η άμεση πολιτική του πρόταση για σχηματισμό αριστερής κυβέρνησης, αν και στη συνέχεια μετατράπηκε σε κυβέρνηση εθνικής σωτηρίας. Πάντως, με δεδομένο ότι μεγάλα λαϊκά τμήματα επιζητούσαν εναγωνίως μια άμεση ανακούφιση, η κυβερνητική πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ κέρδισε πόντους. Τέταρτον, δεν πρότεινε ένα πραγματικά ρηξικέλευθο πρόγραμμα που θα απαιτούσε σύγκρουση και συνάμα την ουσιαστική λαϊκή στήριξη. Με δεδομένο ότι δεν έχει διαμορφωθεί ένα κυρίαρχο λαϊκό ρεύμα που είναι αποφασισμένο να πάει σε σύγκρουση με τα μονοπώλια και τον ιμπεριαλισμό και με το γεγονός ότι λειτουργούν τα φοβικά σύνδρομα σε περίπτωση εξόδου από την ΕΕ, ο ΣΥΡΙΖΑ ευνοήθηκε από αυτή την πολιτική που ήταν «και με τον αστυφύλαξ και με το χωροφύλαξ»

[17].

Πέρα από κάθε μικροψυχία και ιδεοληψία, πρέπει να πούμε πως η εκλογική επιτυχία του ΣΥΡΙΖΑ και κάποιες πρώτες κινήσεις με τις οποίες μπορεί ένας προοδευτικός να συμφωνήσει (πολιτικός όρκος, κατάργηση τράπεζας θεμάτων, απομάκρυνση κιγκλιδωμάτων από τη βουλή, επίσκεψη στο μνημείο της Καισαριανής), δεν αποτελούν εχέγγυα για τη μετέπειτα πορεία και αυτό για μια σειρά λόγων. Ο ΣΥΡΙΖΑ όσο πλησίαζαν οι εκλογές τόσο «νέρωνε το κρασί του», αφού δεν είναι στη φύση του η μέχρι τέλους ρήξη (που άλλωστε ουδέποτε διακήρυξε), αλλά η υιοθέτηση ενός μοντέλου διαχείρισης. Έπειτα, το γεγονός ότι επιφανείς

εκπρόσωποι του ελληνικού κεφαλαίου (Αγγελοπούλου, Μαρινάκης, συγκρότημα Λαμπράκη) δήλωσαν με τον ένα ή άλλο τρόπο την ικανοποίησή τους από την εκλογική νίκη του ΣΥΡΙΖΑ, σίγουρα δεν αποτελεί ό,τι πιο ελπιδοφόρο. Κυρίως, όμως πρέπει να δούμε τους χειρισμούς του ΣΥΡΙΖΑ στα ζητήματα οικονομίας. Ως υπεύθυνοι στον οικονομικό τομέα επιλέχθηκαν μερικά από τα πλέον συντηρητικά, αν όχι τα πιο συντηρητικά στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ (Σταθάκης, Βαρουφάκης, Δραγασάκης). Ενδεικτικά, ο Σταθάκης χαρακτηρίζει μόνο ένα 5% του χρέους ως επαχθές, ο Δραγασάκης έχει πει πως η κρίση είναι δική μας και εσχάτως ο Βαρουφάκης είπε πως είναι υπέρ του λιτού βίου. Από τα χείλη των προαναφερόμενων στελεχών θα ακούσει κάποιος συχνά πολλές και έξυπνες τεχνικές λύσεις επί των οικονομικών ζητημάτων, σπανίως, όμως, αν όχι ποτέ, θα ακούσει τις λέξεις εργατική τάξη, λαϊκά στρώματα, πλουτοκρατία, ιμπεριαλισμός, σοσιαλισμός. Και αυτό δεν είναι ζήτημα κάποιας ιδεολογικής αγκύλωσης, αλλά πολιτικού προσανατολισμού.

Ο ΣΥΡΙΖΑ έχει πλέον τεράστια ευθύνη απέναντι στο λαό και το λαϊκό κίνημα. Καλείται να συμβιβάσει, τα ασυμβίβαστα: Να εφαρμόσει μια φιλολαϊκή πολιτική (τουλάχιστον σε θεωρητικό επίπεδο) εντός της «στρούγκας» της ΕΕ και μάλιστα μην έχοντας στραμμένο το βλέμμα στη στήριξη του λαϊκού κινήματος, των συνδικάτων, της νεολαίας. Το πρόβλημα μεγαλώνει ακόμη περισσότερο, αφού σε μεγάλο τμήμα των ψηφοφόρων του υπάρχει η λογική της ανάθεσης. Στην πρώτη μετεκλογική δημοσκόπηση υπάρχουν μερικά πολύ ενδιαφέροντα ευρήματα. Έτοιμος να κυβερνήσει ο ΣΥΡΙΖΑ λέει ότι είναι το 70%, ικανοποιημένο για το αποτέλεσμα είναι το 60%, ανακούφιση από το εκλογικό αποτέλεσμα δήλωσε το 50%, πιο μεγάλη εμπιστοσύνη στον Τσίπρα από ότι στο Σαμαρά έχουν οι ψηφοφόροι της ΝΔ **[18]**. Όλα τα παραπάνω υπογραμμίζουν με τον πιο εμφατικό τρόπο την ευθύνη του ΣΥΡΙΖΑ. Αποτυχία της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ με τον ένα ή άλλο τρόπο, θα σημαίνει ένα άνευ προηγουμένου πισωγύρισμα για το κίνημα.

Για μερικούς ακόμη σχηματισμούς

Εκτός όλων των παραπάνω υπάρχουν ακόμη μερικές οργανώσεις της αριστεράς που έλαβαν μέρος στις εκλογές. Αναφερόμαστε στο συμμαχικό σχήμα ΚΚΕ (μ-λ)-ΜΛ ΚΚΕ, στο ΕΕΚ-Τροτσκιστές και στην ΟΚΔΕ. Ο πρώτος σχηματισμός έλαβε 8.033 ψήφους και 0,13%, το ΕΕΚ έλαβε 2.441 και 0,04% και η ΟΚΔΕ 2.206 και 0,04%. Εντύπωση προκαλούν οι εκτιμήσεις όλων αυτών των σχηματισμών.

Το ΚΚΕ (μ-λ) επισήμανε πως *«Η διατήρηση και μικρή ενίσχυση των δυνάμεών της σε σχέση με τον Ιούνιο του 2012, όταν πρωτοτέθηκε εκβιαστικά το ζήτημα της «αριστερής διακυβέρνησης», αποτελεί ένα θετικό και ενισχυτικό στοιχείο για τον κόσμο που τη στήριξε.*

Χωρίς να παραγνωρίζουμε τις απαιτήσεις, τις δυσκολίες και την περιπλοκότητα της περιόδου, θεωρούμε ότι η ενίσχυση αυτή αποτελεί μια σημαντική παρακαταθήκη τόσο για την ενίσχυση της πολιτικής συνεργασίας των δύο οργανώσεων, αλλά και για την προώθηση του στόχου της ευρύτερης κοινής δράσης, της συγκρότησης ενός πλατιού μετώπου αντίστασης και διεκδίκησης, της ανασυγκρότησης του εργατικού, λαϊκού, κομμουνιστικού κινήματος» [19].

Το ΜΛ ΚΚΕ εκτιμά πως «Οι αγωνιστικές αριστερές δυνάμεις του λαού, παρά τον αιφνιδιασμό που δέχτηκαν τον Ιούνιο του 2012, σε αυτήν την εκλογική αναμέτρηση έδειξαν τάσεις αντίστασης και αντίδρασης στην προσπάθεια του ΣΥΡΙΖΑ να «χωνέψει» και να αποδυναμώσει ακόμη περισσότερο οποιαδήποτε αριστερή, κομμουνιστική δύναμη τον αντιπολιτευόταν. Η εκλογική συνεργασία ΚΚΕ(μ-λ) και Μ-Λ ΚΚΕ σαν την πιο συνεπή και αρχιακή στάση άρνησης ενσωμάτωσης και υποταγής στο ρεύμα του ΣΥΡΙΖΑ και που, χωρίς ταλαντεύσεις, σε όλη την προεκλογική περίοδο, κάλεσε τον λαό να πιστέψει στις δυνάμεις του και να τις συγκροτήσει, κατέγραψε μία μικρή ενίσχυση που δίνει κουράγιο και αποφασιστικότητα σε όσους την στήριξαν για να συνεχίσουν, στις νέες πιο δύσκολες και περίπλοκες συνθήκες, τη δράση τους και την παρέμβασή τους στην ταξική πάλη» [20].

Το ΕΕΚ-Τροτσκιστές διαπιστώνει πως «Πήραμε ένα χαμηλό αριθμό ψήφων (2.441), όπως κι άλλα ψηφοδέλτια της Αριστεράς, κυρίως λόγω του κυρίαρχου ρεύματος προς τον ΣΥΡΙΖΑ. Και το ΚΚΕ περιορίστηκε στο στενό χώρο της επιρροής του και το εκλογικό μπλοκ της ΑΝΤΑΡΣΥΑ με το αριστερό “πατριωτικό” ΜΑΡΣ πήρε λιγότερους ψήφους από το άθροισμα των ψήφων της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και του Σχεδίου Β του Αλαβάνου τον Μάιο του 2014.

»Μέσα από την σύντομη και δύσκολη καμπάνια, γνωρίζουμε ότι ο “σκληρός πυρήνας” των υποστηρικτών του ΕΕΚ έχει ανανεωθεί από νέους ανυπότακτους αγωνιστές που αναζητούν μια επαναστατική απάντηση στην κρίση» [21].

Η ΟΚΔΕ εκτιμά πως «Το εκλογικό αποτέλεσμα των οργανώσεων της άκρας και επαναστατικής αριστεράς (ΑΝΤΑΡΣΥΑ, ΚΚΕ(μ-λ)/ΜΛ-ΚΚΕ, ΕΕΚ, ΟΚΔΕ) είναι μέτριο, ειδικά της ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Για ακόμη μια φορά, η άκρα και επαναστατική αριστερά δεν μπόρεσε να «μεταφράσει» το μεγάλο κοινωνικό βάρος της και την πολύ σημαντική της συμβολή στους αγώνες σε εκλογική επιρροή.

»Το αποτέλεσμα της οργάνωσής μας είναι μέτριο (2.206 ψήφοι, 0,04%) , ωστόσο γνωρίζουμε ότι είχαμε την υποστήριξη πολύ περισσότερων εργατικών μαζών απ’ όσους τελικά μας ψήφισαν» [22].

Όλες οι παραπάνω εκτιμήσεις οδηγούν σε τρία συμπεράσματα: α) είναι χαρακτηριστική η απουσία αυτοκριτικής για την αδυναμία αυτών των οργανώσεων εν μέσω κρίσης να αποκτήσουν κάποια υπόσταση, β) είναι χαρακτηριστική η απουσία ερμηνείας για τη χρόνια καθήλωσή τους και γ) είναι χαρακτηριστική η απουσία επαφής με την πραγματικότητα **[23]**.

* * * *

Η επόμενη περίοδος θα έχει σίγουρα πολύ μεγάλο ενδιαφέρον. Οι δυνάμεις που είναι φορείς μιας υγιούς κινηματικής και μετωπικής αντίληψης πρέπει επιτέλους να συντονιστούν. Όχι αύριο αλλά χθες.

Πηγή: **kordatos.org**

[1]. Θα μπορούσε ίσως κάποιος να αντιτείνει στην παραπάνω επιχειρηματολογία μας, πως με αυτό το σκεπτικό η ΝΔ βγήκε κερδισμένη, αφού στον πρώτο γύρο του 2012 έλαβε το 18,85% και τώρα το 27,81%. Έχουμε ορισμένες παρατηρήσεις επ' αυτού. Σε ένα βαθμό η ΝΔ πρέπει να νιώθει ευχαριστημένη, αφού όντως είχε μια αξιοσημείωτη αύξηση της τάξης του 9% και μάλιστα σε μια περίοδο που εφάρμοσε σκληρή ταξική πολιτική, έχοντας ακροδεξιά ατζέντα. Δε θα συμφωνήσουμε καθόλου με τη διαπίστωση πως η εκστρατεία του φόβου δεν πέτυχε. Ο φόβος λειτούργησε και ερμηνεύει σε μεγάλο βαθμό αυτή την αύξηση των ποσοστών της ΝΔ. Αλλά ακόμη κι αν κάποιος συγκρίνει τα ποσοστά της ΝΔ με τα αποτελέσματα του Ιουνίου του 2012 οι απώλειες είναι μικρές, αφού είχε λάβει το 29,66% των ψήφων. Παράλληλα μπορεί να νιώθει ευχαριστημένη αφού ο έτερος πόλος του παλιού δικομματισμού σχεδόν διαλύθηκε. Ωστόσο, δε θα πρέπει να ξεχνάμε πως η ΝΔ μέχρι πολύ πρόσφατα είχε πολύ μεγαλύτερα ποσοστά. Υπενθυμίζουμε πως το 2007 η κυβέρνηση Καραμανλή είχε λάβει το 41,84% των ψήφων. Επομένως, αν «ανοίξουμε» λίγο το χρονικό πλάνο, παρατηρούμε πως η ΝΔ έχει υποστεί μια εκλογική μείωση που δεν έχει προηγούμενο στην ιστορία της.

[2]. Για τις τελευταίες ευρωεκλογές και τον τρόπο με τον οποίο έκρινε η ηγεσία του ΚΚΕ το αποτέλεσμα του κόμματος βλέπε αναλυτικότερα στο: <http://www.kordatos.org/>

[3]. «Αποφάσεις της ΚΕ του ΚΚΕ: Εκτιμήσεις και συμπεράσματα από τις εκλογές του Μάη» στο:
<http://www.902.gr/eidisi/politiki/46577/apofasi-tis-kentrikis-epitropis-toy-kke-ektimiseis-kai-symperasmata-apo-tis>

[4]. «Ανακοίνωση της ΚΕ του ΚΚΕ, Τα αποτελέσματα του πρώτου γύρου των εκλογών για τα όργανα της τοπικής διοίκησης», ΚΟΜΕΠ, τ.6, σελ. 187, 2010.

[5]. «Ανακοίνωση της ΚΕ του ΚΚΕ, Για τα αποτελέσματα των εκλογών της 6ης Μάη 2012», ΚΟΜΕΠ, τ. 3, σελ. 173, 2012.

[6]. «Ανακοίνωση της ΚΕ του ΚΚΕ, Για το αποτέλεσμα των εκλογών της 18ης και 25ης Μάη 2014», ΚΟΜΕΠ τ. 4, σελ. 192, 2014.

[7]. Η μόνη περίπτωση που αναγκάστηκε να κάνει μια ορθολογική σύγκριση ήταν στις εκλογές του Ιουνίου του 2012. Αλλά σε αυτή την περίπτωση δεν μπορούσε να κάνει αλλιώς, αφού έπρεπε να συγκρίνει ανάμεσα στους δυο συνεχόμενους εκλογικούς γύρους. Διαφορετικά το τέχνασμα που χρησιμοποίησε σε άλλες περιπτώσεις θα άγγιζε το όριο της γελοιότητας.

[8]. Από το 1974 έχουν πραγματοποιηθεί 16 εκλογικές βουλευτικές αναμετρήσεις. Στις 4 εξ' αυτών το ΚΚΕ συμμετείχε σε εκλογικές συμμαχίες. Το 1974 στην Ενωμένη Αριστερά, το 1989 (δυο φορές) και το 1990 στο Συνασπισμό της Αριστεράς και της Προόδου. Συμπεριλαμβάνουμε στη σύγκριση και αυτές τις χρονιές, αφού είναι κοινώς παραδεκτό ότι η συντριπτικά μεγάλη εκλογική δύναμη ανήκε στο ΚΚΕ.

[9]. Για τα αίτια αδυναμίας του ΚΚΕ να κάνει ένα άλμα -και δε μιλάμε αποκλειστικά για εκλογικό- βλέπε αναλυτικότερα
<http://ergatikosagwnas.gr/EA/index.php/2012-02-04-20-06-29/1423-2013-12-01-16-29-27>

[10]. Να πούμε χαρακτηριστικά πως πριν τις εκλογές του 2012 υπήρχαν δημοσκοπήσεις που έδιναν στο ΚΚΕ 14,5% (VPRC). Τι ήταν αυτό που δεν έδωσε τελικά στο ΚΚΕ αυτό το ποσοστό που αν σημειωνόταν θα προκαλούσε σεισμικές δονήσεις; Θεωρούμε πως σε μεγάλο βαθμό ήταν η έλλειψη μιας άμεσης πολιτικής πρότασης και η προσφιλή ρητορική της ηγεσίας του ΚΚΕ να τα παραπέμπει όλα στη μελλοντική σοσιαλιστική κοινωνία.

[11]. Βλέπε την ανακοίνωση του Συλλόγου «Γιάννης Κορδάτος» στην ιστοσελίδα του Συλλόγου.

[12]. Τσαντικός Γιώργος, «Δημοκρατικό βήμα μπροστά για την ΑΝΤΑΡΣΥΑ», ΠΡΙΝ, 11/1/2015.

[13]. <http://ergatiki.gr/?id=11107>

[14]. <http://www.okde.org/>

[15]. Σχετικά με το Μέτωπο για το οποίο οφείλουν να εργαστούν ANΤΑΡΣΥΑ-MΑΡΣ βλέπε αναλυτικότερα Λιόση Βασίλη «Το Μέτωπο και οι εκλογές, Δέκα ερωτήματα και ορισμένες σκέψεις» στο: www.kordatos.org

[16]. Στο ίδιο μήκος κύματος με την ANΤΑΡΣΥΑ, κινήθηκε και η ανακοίνωση της Αριστερής Συμπόρευσης: *«Σε συνθήκες πιο δύσκολες από τις αντίστοιχες εκλογές του Ιουνίου 2012, η ANΤΑΡΣΥΑ ΜΑΡΣ πέτυχε ένα καλύτερο αποτέλεσμα και αυτό μπορεί να αξιολογηθεί ως θετικό»* (<http://aristerisymporefsi.gr/index.php/symporefsi/item/326-mars>).

[17]. Για μια συμπυκνωμένη κριτική προεκλογικά στο ΣΥΡΙΖΑ βλέπε Λιόσης Βασίλης «Μπορεί μια κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ να σηματοδοτήσει την έναρξη μιας φιλολαϊκής πολιτικής;» στο: www.kordatos.org

[18]. « Επτά στους δέκα πιστεύουν ότι ΣΥΡΙΖΑ και Αλέξης Τσίπρας θα τα καταφέρουν», 1/2/15, Η Αυγή.

[19]. <http://www.kkempl.gr>

[20]. <http://www.m-lkke.gr>

[21]. <http://www.eek.gr/>

[22]. <http://www.okde.gr/archives/3405>

[23]. Ακόμη πιο χαρακτηριστική της έλλειψης επαφής με την πραγματικότητα είναι η περσινή ανακοίνωση του ΕΕΚ για τις ευρωεκλογές στην οποία αναφέρεται χαρακτηριστικά: *«Σε δύσκολες συνθήκες πώλωσης, το ΕΕΚ έδωσε τολμηρά το παρόν και σ' αυτήν την μάχη, χωρίς υλικά μέσα, αποκομμένο από τα ΜΜΕ, με μόνη δύναμη την κομμουνιστική αυταπάρνηση και το πολιτικό πάθος των μελών και υποστηρικτών του. Χωρίς αυταπάτες και μόλις στο όριο των 4,5 χιλιάδων ψήφων και του 0,08%, σπείραμε για το μέλλον. Προωθήσαμε πανελλαδικά το ασυμβίβαστο επαναστατικό μήνυμά μας: στην καταστροφική κρίση του συστήματος και σε μίαν ΕΕ φυλακή των λαών, χρεοκοπημένη κι όπου ο φασισμός σηκώνει κεφάλι, η μόνη διέξοδος είναι η εργατική εξουσία και οι Ενωμένες Σοσιαλιστικές Πολιτείες της Ευρώπης».*